

Nro. 52.

A FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
indult: Népszó, Pénteken December 26-ik napján
1868-ik évfolyamban.

B e t s,

Hazánk néhai édes anyjának a' ditső emlékeztető Mária Theresiának még életben volt Fő Hertzog-magzatjai között ismét ki szollita egygyet a' senkiok kedvezni nem tudó halál. Maylandnak a' mostani állapotja előtt volt Fő Kormányozója, Királyi Fő Hertzog *Ferdinánd*, tegnap előtt delután meghalálózott. — Ezen szomorú tárgyról a' jövő alkalmatossággal bővebb előadást fogunk kötelességünk szerint közleni.

Ugyan itt az Orosz fő rangú Követ Gróf *Rasumovszky* úr kedves élete párja is kimúlt a' világból. —

H. s. e.

Német Ország.

Gothából Nov. 29-kén. Azok között a' külömbkülömb fegyveres tsoportok között, a' mellyek Frantzia országból jövé, itt a' nagy armada felé által takarodtak, megjegyzésre méltó vólt különösen, egy 120 emberekből álló Kompánia. Ez egy negyed része annak a' mostanság formálódott 480 emberekből álló seregnak, a' melly *Gens d'Arme d'Elite* nevezet alatt egy Császári valóságos Nemes Testörzö sereget formál, és négy Kompaniákra van felosztatva. A' Kompaniák Kapitányai Generálisi rangal lérnak; a' köz emberek mind Hadnagyok. Az ide érkezett Kompániának Kapitánya a' régi hires *Montmorency* familiából való ember. Minnyájan igen gazdag házakból származott fiatal emberek; nem is vesznek-bé közikbe senkit, a' kinek leg alább 4000 Livra esztendőnként való jövedelme nintsen. A' formaruhájok szétet zöld; gombjaik, kardjok-markolatja 's egyéb rajta lévők, a' vállaikon lévő czifraság, 's több effélék, mind ezüsből állanak. A' lovaik vállogattak: Magok azonban nem kényesek. Lovaikat magok tisztogatják, feresztik, és nyergelik; szénát, szalmát, és zabot a' magazinokból magok hoznak, etc.

Dresdából Décz. 17-kén. Szakszoniai Oberster Báró *Funk*, Posenből a' Fr. Császár fő hadi szállásáról jövé, és 12 posta legények által kísértetvén, azzal a' kedves hírrel lovagla-bé az estve ide, hogy a' Szakszoniával való békességet a' Császár megerősítette. Nagy és hosszszas ágyudörge által adatott ezen hír düttára a' környéken lakó népek,

Szézián Nagy Glogau vára letádia magát az

azt ostromló Würtembergi seregeknek. A' 3000 emberekből álló őrző sereg Décz. 3 kán jött ki a várból, 's fegyverét letévén hadi fogságra vitetett. Bőséges eledel, munitzio, és 100 ágyuk találtattak a' várban.

Orosz Birodalom.

Pétersburgból Novemb. 15-kén. Az ágyuknak dörgése azzal az örvendetes híradással közönte ma réggel ezen fő város lakosait, hogy a' Császárné egy Nagy Hertzegaszszonyt szült ezen éj-jel. A' lakosok nagy örvendezéssel seregelnek a' Császári kastély felé és mindenek teszik a' készületeket, hogy estvére jutván kiki mi módon világo-sithassa meg ablakait örömének kijelentésére leg illendőbben.

A' Rigai Kormányozó Gen. Gróf *Buahöwdon* elútazott a' táborhoz.

Seregeink bészállottak Moldavába és Oláhországba.

Feldmarschal Gróf Kamenski a' Státustanáts tagjává neveztetett.

Továbbá sok Generálisok és Obersterek, a' kik az Udvari Ujságban név szerént elő számláltatnak, megditsérő jelentéseket kaptak a' Császártól, jó rendtartásokért, és minden tekintetben való magokmegkülömböztetésekért.

Frantzia Birodalom.

Napoleon Császárnak ilyen rendelése érkezett Posenből Párisba: — „

„Mi *Napoleon*, Frantziák Császára, Olasz Király, meghatároztuk és meghatározzuk, mint következők: — „1)ször. A' mi jó városunkban Párisban a' Magdaléna piatzán egy nagy emlékeztető alkotmány állitódjék fel a' Korona költségén, a' melly

a' nagy armadiának legyen szenteltetve, ilyen hom-
 lektúrással: — „*Napoleon Császár a' nagy arma-
 diájcz tartozó katonáknak*.” — 2) Az alkotmány
 belső részében, márvány táblákra, az Ulmai, Aus-
 terlitz, és Jénai tsatákban jelenvölt minden sere-
 geknek és Regementeknek, arany táblákra az eles-
 teknek, ezüst táblákra pedig, a' Departmento-
 mók által adatott minden katonáknak neveik, je-
 gyeztessenek-fel. — 3) A' palotában köröskörül
 szemléltessenek az ezen tsatákban jelen völt Obers-
 tereknek álló képeik, és az ő kiálló betűkkel met-
 tizetett neveik, oly módon, hogy Brigadéros és Osz-
 tályos Generálisai körül özsze seregelve állva
 szemléltetődjenek. Azon Marschalloknak márvány-
 köből való álló képeik, a' kik ezen tsatákban sere-
 geket vezéreltek, az említett, a' polata belső részé-
 ben állittassanak-fel. — 4) szor. A' nyert győze-
 delmi jelek, zászlók, dobok, etc, az alkotmány
 belső részébe rakattassanak-le. — 5) Az Austerli-
 tzi és Jénai tsatáknak napjain minden esztendőn-
 ként világosittassék-meg ezen alkotmány, és egy kö-
 zönséges beszéd után, a' melyben a' katonának szük-
 séges virtusok és az ezen tsatákban elesett ka-
 tonáknak dicséreteik mondatnak elő, Concert-mu-
 zsikálások legyenek. Előre mindenkor Concursus
 által határozottassanak-meg az ezen napon elmuzsi-
 káltatandó nóták. A' helybe hagyást megérdem-
 lő nótának jutalma 150 kettős aranyokból fog állani.
 Egyátalylában nem leszen szabad semezen beszédek-
 ben sem notákban (v. énekekben), tsak emlékez-
 ni is Napoleon Császárról. — 6) szor. Ezen végzés-
 nek leg jobb módon lejendő végrehajtatása végett,
 haladék nélkül hirdettessen Concursust a' mi Belső
 Ministerünk azokra nézve, a' kik rajzolatokat készi-

tsenek. A' projektumokat 1807-ben Martzjusig bé kell gyűjteni. A' munkának Május 1-ső napján el kell kezdődni, és 1809-ben készen kell lenni. Az alkotmány ne kerüljön többé 3 millióknál. 7) szer az alkotmányhoz meg kívánható költségekre esztendőnként 100,000 Livrák rendeltetnek. — 8) szor. Ezen emlékeztető alkotmányra a' Betsület légiónak Nagy Tanácsa tartozik gondot viselni. — 9) szer Ennek fel építtetése a' Belső Minüsterre és a' mi kints tár mesterünkre bizattatik. — *Napoleon.*

Folytatása a' Talleyrand és Fox között való levelezésnek:

4) — Aprilis 1-ső napján 1806. — „Uram! Mihelyest az Úr Mártz. 26-kán kelt levelét vettem, azonnal a' Császárhoz mentem, és szerentsésnek tartom lenni magamat, hogy az Úrnak a' következő választ adhatom: A' Császár semmit nem kíván abból, a' mit Angliá bír. Ennek békessége lehetséges a' Frantzia Birodalommal, és állandó is lehet, ha ez annak belső dolgaiba nem avatkozik, ha az ő vámjait illető törvényeit és kereskedés béli jussait megszorítani nem törekedik, és zászlóit méltatlansággal nem illeti. Az Úr sok rendbéli közönséges beszédei által megmutatta, hogy jobban esmérí Európának és Frantzia országnak közönséges állapotjokat, hogy sem meggyöztetni szüksége volna, affelől, hogy Frantzia ország nem kívánhat egyebet a' tsendességnél, és olyan környülállásoknál, hogy a' szorgalmatoskodásnak néki ülhessen. A' Császár nem hiszi azt, hogy ezen hadakozásnak oka, az Amiensí Kötésnek egy vagy más tikkelye lett volna: meg van ő F.ge gyöztetve a' felől, hogy ennek valóságos okát abban

nek az Urakkal együtt lejendő eligazittatásokat mi magunk is kívánjuk: hanem az a' Hatalmas-ság, a' kinek közbenjövételéről az Ur emlékezik, nem ilyen tulajdonságú. 'Az Ur nem akar minket megtsalni, következésképpen jól állat látja, hogy egy olyan Hatalmasságnak kezessége, a' kinek 200,000 katonája áll lábán, hanem semmi tenge-ri ereje nincsen reánk és az urakra nézve telyesség-gel nem lehet egyforma. Egyéb eránt uram, az ur nyilatkoztatásában olyan és egyenesség és pontosság ta-láltatik, a' melyent mi az Ur udvarának ve'lünk való dolgaiban még soha nem szemléltünk. Kötelessé-gemnek fogom esmérni, hogy hasonló egyenesség-gel és pontossággal éljek nyilatkoztatásaimban. —

„Mi készek vagyunk békességet kötni az egész világgal. Senkit megtsalati nem akarunk: de azt sem akarjuk, hogy minket más megtsaljon; a' melyre azonközben nincseni sem ereje sem módja. Semmi em-beri erő vissza nem vihet minket olyan kötések felett való értekezésekre, a' mellyek már beállítottak. A' Török birodalomnak egészsége, és tökéletes függet-lensége, neintsak valóságos kívánsága a' Császárnak hanem az ő politikájának is leg keményebb pontja. Két megvilágosodott nemzetek az ő tulajdon ha-talmok és böltsességek felől való jó vélekedés ellen vétenének, ha a' köztök való nagy pernek eliga-zítására messze lakó közbenjárót hívnának. A' békekesség munkájához egyenesen magunk haladék nélkül hozzá kézdhetünk, ha azt az Ur Udvara igazán kívánja. A' kettőnek állapotja egymás-sal megegyeztetelhető, minthogy különböző tu-lajdonsgu. Az Urak a' tengerék' urai; olyan nagy tengeri erővel bírnak, mint a' mennyivel a' több Hatalmasságok mind egygyütt. A' mi erőlk a' szá-

razon nagy: hanem itt többek is bírnak éppen ilyen nagy erővel. Az Urak tengeri erejének nagysága a' mi kereskedésünket azonnal elvelelti hadi hajos seregeik által, mihelyest hadat izenni tettik ellenünk. Gondólja é az Ur, hogy a' józan okosság szerént várai lehessen azt, hogy a' Császár a' száraz Európát illető tekintetben magát az Urak szabad akaratjokra fogja bízni? Ha az Urak önműn ersjek által a' tenger urai lévén, öszszetszólt hatalom által a' száraznak is urai akarnak lenni, így nem lehetséges a' békesség. A' Császár akár mely igen megszokta is mind azon útakon járni, a' mellyek néki a' nagysagra és dúsosságró alkalmazhatóságát mutatnak, csak ugyan kívánnya az Angliával való békességet. Ő ember. Ennyi fáradozás után nyugodalmat kíván. Miat alattvalóinak attyok kívánnya, hogy a' mennyiben a' tisztességel és a' jövedő eránt való bátorsággal egygyezőleg megeshatik; őket a' békesség édességeinek és a' kereskedés hasznainak részeseikké téhessé. —

(A' többi következik.)

A' 48 ik szám alatt költ Magy. Kurirnak utolsó lapján, a' 3 ik sorban ezen szó után *Posonyi* ezt is hozzá kellett volna tenni: és *Pesti*.

Az első könyvnek, t. i. az Innepi és Bűjti Egyházi Beszédeknek nem 2 forint, hanem 1 for. és 50 kr. az ára. — Így kell a' 49. és 50-ik szám alatt költ darabokban is ezen Jelentést érteni.

A' két innepnapokra nézve most csak fél árulús újsággal készíthetett-el a' nyomtató.

P. D.